

Rada
Európskej únie

V Luxemburgu 9. apríla 2019
(OR. en)

8286/19

SUSTDEV 60
ONU 46
DEVGEN 74
ENV 395
RELEX 352
POLGEN 73
AGRI 198
TRANS 264
ENER 220
COHOM 45
JEUN 52
EDUC 193
COMER 63
WTO 111
CULT 66

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady
Dátum: 9. apríla 2019
Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 8071/19

Predmet: Smerom k čoraz udržateľnejšej Únii do roku 2030
– závery Rady (9. apríla 2019)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady „Smerom k čoraz udržateľnejšej Únii do roku 2030“, ktoré prijala Rada na 3 685. zasadnutí 9. apríla 2019.

Smerom k čoraz udržateľnejšej Únii do roku 2030

závery Rady

Európska únia: na čele udržateľného rozvoja

1. Rada zdôrazňuje, že plnenie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a jej 17 cieľov udržateľného rozvoja je pre náš svet zásadné na to, aby sa zabezpečil pokojný a bezpečný život pre súčasné i budúce generácie a zároveň sa rešpektovali limity našej planéty, a to presadzovaním demokracie, ľudských práv a rodovej rovnosti, ochranou klímy a životného prostredia, budovaním moderných, dynamických a inkluzívnych ekonomík, zlepšovaním životného štandardu a znižovaním nerovností, aby sa na nikoho nezabudlo.
2. Rada zdôrazňuje, že udržateľný rozvoj je pre Európsku úniu jednou z hlavných tém, ako sa stanovuje v zmluvách, a že zásady Agendy 2030 sú zakotvené v zásadách a hodnotách, na ktorých je Únia založená. Plnenie Agendy 2030 je preto rozhodujúce z hľadiska hodnôt Európskej únie i z hľadiska budúcnosti Európy, pričom cieľom je budovať čoraz udržateľnejšiu Úniu.
3. Rada zdôrazňuje, že je v záujme EÚ, aby naďalej zohrávala vedúcu úlohu v plnení Agendy 2030 koherentným, komplexným a účinným spôsobom a aby podnecovala jej plnenie ako akčného plánu pre ľudí, planétu, prosperitu, mier a partnerstvo. V tejto súvislosti Rada pripomína svoje odhodlanie vytvoriť a maximálne rozvinúť synergie medzi sociálnym, environmentálnym a hospodárskym rozmerom udržateľného rozvoja zohľadnením prepojení medzi 17 cieľmi udržateľného rozvoja.

4. Rada zdôrazňuje, že je urgentné urýchliť plnenie Agendy 2030 na celom svete i interne ako ústrednú prioritu EÚ v záujme jej občanov a na podporu jej dôveryhodnosti v rámci Európy i celosvetovo.
5. Rada uznáva, že kľúčové procesy a dokumenty na úrovni EÚ a na celosvetovej úrovni, ako sú napríklad nový Európsky konsenzus o rozvoji, globálna stratégia EÚ, vykonávanie Parížskej dohody o zmene klímy a akčný program z Addis Abeby, sú veľmi prepojené s výzvou, ktorú pre EÚ predstavuje realizácia udržateľného rozvoja, a zdôrazňuje, že úspešné plnenie Agendy 2030 v EÚ si vyžaduje, aby všetky tieto procesy koherentne napredovali rovnakým smerom.
6. Rada preto víta diskusný dokument Európskej komisie s názvom Smerom k udržateľnej Európe do roku 2030 ako naliehavo potrebný príspevok k diskusii o udržateľnejšej budúcnosti Európy a k stanoveniu strategických priorít pre budúcu Európsku komisiu. Víta analýzu Komisie zameranú na kľúčové výzvy Európy spojené s udržateľným rozvojom, ako aj jej výzvu, aby EÚ stavala na tom, čo už dosiahla, a stala sa priekopníkom udržateľného rozvoja na celosvetovej úrovni v partnerstve s Organizáciou Spojených národov prostredníctvom potvrdeného a zlepšeného multilateralizmu a spoločných hodnôt.

Opatrenia, ktoré je potrebné teraz prijať

7. Rada zdôrazňuje, že štyri roky po prijatí Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj je veľmi a naliehavo potrebné zmeniť prístup na úrovni EÚ na komplexný, zastrešujúci a ambiciózný prístup, ktorý stavia na prvkoch scenárov, ktoré Komisia prezentovala v diskusnom dokumente, aby sa ciele udržateľného rozvoja dosiahli rýchlo, dôkladne a dôrazne do roku 2030. Týmto prístupom by sa mali riadiť naše súčasné a budúce opatrenia na úrovni EÚ, a to najmä počas budúceho legislatívneho obdobia, ktoré bude pre dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja kľúčové.

8. Rada dôrazne opätovne potvrdzuje svoje závery z júna 2017¹, v ktorých naliehavo vyzvala Komisiu, aby vypracovala komplexnú vykonávaciu stratégiu s časovým harmonogramom, cieľmi a konkrétnymi opatreniami na premietnutie Agendy 2030 a zohľadnenie cieľov udržateľného rozvoja vo všetkých relevantných vnútorných a vonkajších politikách EÚ na základe toho, čo je ešte potrebné urobiť do roku 2030 v oblasti horizontálnej súdržnosti a prostriedkov vykonávania, pokiaľ ide o politiku EÚ, právne predpisy a štruktúry riadenia, pričom potvrdzuje aj závery Európskej rady z októbra 2018², v ktorých sa vyzýva, aby bola táto komplexná stratégia predložená v roku 2019.
9. Rešpektujúc zásady subsidiarity, proporcionality a rozdelenia právomocí medzi EÚ a členskými štátmi Rada zdôrazňuje, že komplexná vykonávacía stratégia EÚ by mala byť ambiciózná, založená na dôkazoch, mala by zohľadňovať riziká a zahŕňať ciele a konkrétne opatrenia a zároveň by mala vymedzovať vykonávacie štruktúry a procesy, ktoré budú podporovať zohľadňovanie cieľov udržateľného rozvoja na úrovni EÚ a zvyšovať koherentnosť všetkých politik pri prijímaní rozhodnutí zo strany EÚ.
10. Rada naliehavo vyzýva Komisiu, aby pri vypracovávaní tejto komplexnej vykonávacej stratégie EÚ predložila jasný plán na riešenie výziev a príležitostí, ktoré Komisia načrtla v diskusnom dokumente, podľa možnosti aj vo forme akčných plánov a sektorových stratégií, ktoré vo vhodných prípadoch pripraví expertné skupiny na vysokej úrovni.
11. Rada sa domnieva, že komplexná vykonávacía stratégia EÚ by mala využívať existujúce mechanizmy monitorovania a podávania správ, aby sa predišlo duplicitě práce a nadmernému administratívne mu zaťaženiu. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa vykonávanie na úrovni EÚ sledovalo a preskúmavalo dôkladným, inkluzívnym, transparentným a integrovaným spôsobom a na základe analýzy pokroku vypracovanej Eurostatom, ktorá sa bude podľa potreby naďalej vyvíjať a zlepšovať.

¹ 10370/17.

² EUCO 13/18.

12. Rada zdôrazňuje silnú a naliehavú potrebu zlepšiť súdržnosť politík v záujme udržateľného rozvoja (PCSD) na všetkých úrovniach a medzi všetkými internými a externými opatreniami, a to zrýchlením zohľadňovania Agendy 2030 a cieľov udržateľného rozvoja vo všetkých relevantných politikách, stratégiách a nástrojoch EÚ, efektívnejšie používať existujúce mechanizmy a nástroje, v relevantných prípadoch vrátane európskeho semestra, programu lepšej právnej regulácie, postupov posudzovania vplyvu a súdržnosti politík v záujme rozvoja (PCD), a posúdiť, ako možno plnenie Agendy 2030 podporiť novým viacročným finančným rámcom (VFR).
13. V tejto súvislosti Rada víta správu EÚ o súdržnosti politík v záujme rozvoja (PCD) za rok 2019 a jej úzke prepojenie s diskusným dokumentom. Cieľom PCD je zvýšiť pozitívny vplyv politík EÚ v rozvojových krajinách podporovaním synergií a znížením kompromisov medzi politikami. Ako sa zdôrazňuje v novom Európskom konsenze o rozvoji, ide o dôležitý prostriedok na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja a významný príspevok k širšiemu cieľu súdržnosti politík v záujme udržateľného rozvoja (PCSD).
14. Rada naliehavo vyzýva, aby sa medzi hlavné politické základy pre udržateľnú budúcnosť zaradil aj rýzný prechod na obehové hospodárstvo vrátane netoxických materiálových cyklov, snaha o klimatickú neutrálnosť v súlade s Parížskou dohodou, ochrana biodiverzity a ekosystémov, riešenie zmeny klímy, udržateľnosť poľnohospodárskych a potravinových systémov, ako aj bezpečné a udržateľné nízkouhlíkové sektory energetiky, budov a mobility a aby sa zároveň podporovala európska súdržnosť. Rada tiež naliehavo vyzýva, aby sa posilnil sociálny rozmer s cieľom podporiť inkluzívnosť, rovnosť vrátane rodovej rovnosti a sociálne spravodlivý prechod v súlade s Európskym pilierom sociálnych práv a aby sa zároveň zaručila ochrana spoločných hodnôt EÚ vrátane demokracie, právneho štátu a základných práv.

15. Rada uznáva, že konkurenčná výhoda EÚ závisí od odolnosti a zdravia jej občanov, a ako taká teda od zabezpečenia udržateľnosťou usmerňovaného európskeho rámca pre vzdelávanie, vedu, technológie, výskum, inováciu, digitalizáciu, kultúru a šport, ktoré sú nevyhnutnými predpokladmi a faktormi umožňujúcimi dosiahnutie čoraz udržateľnejšieho hospodárstva EÚ a jeho začlenenia do globálnych udržateľných hodnotových reťazcov v záujme dosiahnutia cieľov udržateľného rozvoja. V tomto duchu Rada zdôrazňuje dôležitosť zvyšovania povedomia prostredníctvom vzdelávania pre udržateľný rozvoj (ESD) ako kľúčových faktorov umožňujúcich dosiahnutie všetkých ostatných cieľov udržateľného rozvoja a ako faktorov povzbudzujúcich inováciu, odolnosť a transformačnú činnosť.
16. Rada opakuje, že je dôležité zabezpečiť stále finančné toky na podporu Agendy 2030 a aj komplementárnosť a koherentnosť finančných nástrojov. V tejto súvislosti Rada víta a podporuje úsilie, ktoré Komisia vyvíja na vykonanie akčného plánu na financovanie udržateľného rastu a na prehĺbenie medzinárodnej spolupráce v oblasti udržateľného financovania.
17. Rada zdôrazňuje, že je potrebné zvážiť hlavné politické základy pre udržateľnú budúcnosť Európy, ako aj zásady Agendy 2030 a jej 17 cieľov udržateľného rozvoja v rokovaniach o budúcom strategickom programe EÚ na roky 2019 – 2024.

Podpora cieľov udržateľného rozvoja na celom svete

18. Rada opätovne potvrdzuje, že je potrebné pokračovať v podpore udržateľného rozvoja na celosvetovej úrovni a že je dôležité, aby sa EÚ na scéne OSN prezentovala ako popredný aktér pre Agendu 2030 a odhodlaný podporovateľ multilaterálneho prístupu k riešeniu globálnych výziev.
19. Rada vyzdvihuje, že k dosahovaniu cieľov udržateľného rozvoja pozitívne prispieva otvorený obchod založený na pravidlách, a to v rámci bilaterálnych dohôd s tretími krajinami i v multilaterálnej podobe, okrem iného aj stanovením cieľov udržateľnosti v nástrojoch obchodnej politiky a ich účinným plnením s cieľom dosiahnuť primerané rovnaké podmienky.

20. Rada zdôrazňuje, že EÚ musí naďalej obhajovať a presadzovať zásady mieru, ľudských práv, spravodlivosti a právneho štátu prostredníctvom účinných, transparentných a inkluzívnych inštitúcií a dobrú správu vecí verejných ako nevyhnutné predpoklady pre udržateľný rozvoj a mala by pokračovať v aktívnom angažovaní sa s partnerskými krajinami prostredníctvom politických dialógov a rozvojových programov založených na Agende 2030 a jej cieľoch udržateľného rozvoja.
21. Rada potvrdzuje význam politického fóra OSN na vysokej úrovni (HLPF), ktoré sa uskutoční na úrovni hláv štátov alebo predsedov vlád v septembri 2019, a so záujmom očakáva stručné, komplexné a silné politické vyhlásenie, ktorým sa obnoví a posilní záväzok splniť Agendu 2030 a jej ciele udržateľného rozvoja, ktoré sú integrované, prepojené a nerozdeliteľné a pripravujú pôdu pre nasledujúci štvorročný cyklus.
22. Rada so záujmom očakáva aj predloženie správ Európskej únie na HLPF v roku 2019 o interných i externých rozmeroch plnenia Agendy 2030 a jej cieľov udržateľného rozvoja na základe diskusného dokumentu Komisie a príloh k nemu, správy Eurostatu za rok 2019, spoločnej súhrnnej správy a správy EÚ o súdržnosti politik v záujme rozvoja (PCD) za rok 2019, pričom očakáva, že toto predloženie správ sa pripraví transparentne a v súlade s dobrovoľnými vnútroštátnymi preskúmaniami členských štátov.
23. Rada vyzýva členské štáty, aby naďalej vyvíjali a zvýšili svoje úsilie o účinné a úspešné plnenie Agendy 2030 a jej 17 cieľov udržateľného rozvoja, ako aj akčného programu z Addis Abeby ako jej neoddeliteľnej súčasť, a aby sa o svoje skúsenosti delili na globálnej úrovni podávaním správ o pokroku na každoročných stretnutiach HLPF, okrem iného aj prostredníctvom dobrovoľných vnútroštátnych preskúmaní.

Posilnenie partnerstiev a účasti zainteresovaných strán

24. Rada pripomína, že plnenie Agendy 2030 je spoločnou zodpovednosťou a vyžaduje si nepretržité a silné zapojenie všetkých zainteresovaných strán do dobre zorganizovaného a transparentného participatívneho procesu na zintenzívnenie spolupráce medzi nimi a na uľahčenie partnerstva medzi EÚ a jej členskými štátmi, miestnymi a regionálnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou, súkromným sektorom, akademickou obcou, mimovládnyimi organizáciami, sociálnymi partnermi, občanmi a inými zainteresovanými stranami, a to aj cielenou komunikáciou a používaním digitálnych nástrojov spolupráce.

25. Rada vyzýva, aby sa posilnila platforma viacerých zainteresovaných strán zameraná na ciele udržateľného rozvoja, ktorá bude mať dôležitú úlohu v procese prípravy vykonávacej stratégie EÚ pre Agendu 2030, ako aj pri jej plnení a monitorovaní, a vyzýva, aby členstvo v platforme viacerých zainteresovaných strán bolo inkluzívne a reprezentatívne a aby sa zabezpečilo zapojenie členských štátov. Rada zdôrazňuje, že je potrebné stavať na odborných znalostiach platforiem na partnerské učenie, ako je napríklad Európska sieť udržateľného rozvoja (ESDN).
26. Rada zdôrazňuje, že dôležitú úlohu pri plnení cieľov udržateľného rozvoja zohráva súkromný sektor, a podporuje jeho stále konštruktívne zapojenie prostredníctvom trhových partnerstiev, investícií a obchodných modelov v súlade so zásadami zodpovedného obchodného správania a sociálnej zodpovednosti podnikov. Tieto zásady, ktoré sú založené na iných nástrojoch, ako je napríklad smernica OECD pre nadnárodné spoločnosti alebo hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, by mali byť oporou pre silný politický rámec EÚ vrátane akčného plánu EÚ pre zodpovedné obchodné správanie. Akčný plán pre zodpovedné obchodné správanie by mal podporovať zodpovedné riadenie globálnych dodávateľských reťazcov, aby sa vytvorili rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni.
27. Rada pripomína 11 cieľov EÚ v oblasti mládeže a uznáva najmä dôležitosť mládežníckeho rozmeru v Agende 2030 a kľúčovú úlohu, ktorú mladí ľudia môžu zohrávať pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja, a vyzýva členské štáty, aby vo svojom príspevku k plneniu Agendy 2030 pre všetky relevantné sektory politiky zohľadnili potreby a očakávania mladých ľudí a aby mladým Európanom umožnili vhodným spôsobom prispievať k dosiahnutiu čoraz udržateľnejšej Únie.